

SÜNDINUD UUED VALLAKODANIKUD

Herman Kask
Henessi Altmere

Eliisabet Uuskari
Elli Lauren Uusoja

Aurora Mea Andressel
Johannes Põllu

Uku Laanemäe

Õnnitleme vanemaid!

Teisel pool osales 26 beebit koos peredega – sündinud detsembrist 2021 aprillini 2022. Fotod: Elis Nurs

Beebid peredega käisid lusikapeol

8. juulil oli kokku 72 beebit koos peredega kutsutud Suuremõisa lossi lusikapeole.

Juulist novembrini 2021 sündinud lapsi koos peredega oli osalemas 29 – nemad kohtusid esimesel pool. Seejärel teisel pool osales 26 beebit koos peredega – sündinud detsembrist 2021 aprillini 2022.

Peol esinesid Suuremõisa lasteaed-põhikooli lülilapsed õpetaja Külli Kreegi juhendamisel.

Peresid tervitasid Hiiumaa vallavolikogu esimees Anu Pielberg ja vallavalitsuse esindajana abivallavanem Liisi Mäeumbaed.

Beebid said kingituseks hõbelusika, millele oli graveeritud lapse nimi ja sünnikuupäev, ning raamatu „Pisike puu“. Eestis on juba üle kümne aasta ilus traditsioon: riik kingib igale vastsündinud Eesti lapsele Eesti Lastekirjanduse Keskuse eestvedamisel ja kultuuriministeeriumi toel valminud raamatu „Pisike puu“.

Toitlustaja oli kohalik Kpt Malm – suvine magus-toit ja puuviljad.

Perede elu tegid peol mõnusamaks mängunurk ja mähkimistuba.

Suur aitäh võõrustamise eest, Suuremõisa loss ja Ingrid Saarnak! Aitäh heli eest, Teet Kääramees! Beebisid koos peredega püüdis pildile Elis Nurs.

Juulist novembrini 2021 sündinud lapsi koos peredega oli osalemas 29 – nemad kohtusid esimesel pool.

Volikogu liikmeks Maris Nõmmik-Kärtner

Alates septembrikuu istungist osaleb volikogu tegevuses Reformierakonna nimekirjas kandideerinud Maris Nõmmik-Kärtner, kes asub Kärkla osavalla vanema ametis alustanud Aivar Viidiku asemele.

Maris on sündinud ja kasvanud Hiiumaal, kus omandas põhi- ja keskkooli hariduse. Pärast õpinguid Tartu ülikoolis tuli tagasi kodusaarele. Ta töötab Hiiumaa gümnaasiumis õppejuhi ning huvi- ja projektijuhina.

Kohaliku omavalitsuse volikogude valimistel kandideerides ütles Maris, et tema eesmärk on luua noortele õpikeskkond, kus kõik on võimalik. See tähendab koostööd, head suhtumist, paindlikku lähenemist, nüüdisaegset õpikäsitlust, elukestvat õpet, rahvusvahelisi programme, põimumist, lõimumist ning soovi täita õppijate unistusi. „Kuigi elame saarel ja oleme mõnes mõttes justkui kõigest kaugel on seda olulisem, et meie noored omandaks hariduse, mis avab uksi ka väljaspool kodusaart,“ rääkis Maris.

Aivar Viidik alustas Kärkla osavalla vanemana

Hiiumaa vallavolikogu kinnitas augustikuu istungil vallavalitsuse liikmeks senise volikogu liikme, varasema volikogu esimehe ja Riigikogu liikme Aivar Viidiku.

24. augusti istungil kinnitas vallavalitsus Viidiku Kärkla osavalla vanemaks.

Aivar Viidik on töötanud Tartu linna avalike suhete juhi, Eesti Ekspressi tegevtoimetaja ja Maalehe peatoimetajana. Ta on juhatuse liige MTÜs Hiiu Öko, mille kaudu on kirjastanud mitmeid Hiiumaad ja hiidlasti tutvustavaid raamatuid.

MTÜde projektitoetuste esitamise tähtaeg on 1. septembril

Läheneb vabäihenduste projektitoetuste esitamise tähtaeg, mil leks on 1. september.

Antud projektitoetus on Hiiumaa valla antav sihtotstarbeline toetus kogukonna ja valla arengule suunatud maakondliku tegevuse või ürituse toetamiseks või sihtfondist ja programmist rahastatava avalikkusele suunatud projekti oma- ja kaasfinantseerimiseks. Omafinantseeringu määr on 10%.

Täpsem info, tingimused ja taotlusvormid: vald.hiiumaa.ee/mtude-toetused.

Hiiumaa punamonumentidest

Hiiumaa vallavolikogu fraktsioonid ja vallavalitsus on kokku leppinud:

- Vallavalitsus kooskõlastab muinsuskaitseametiga Kivi-Jüri teisealdamise Hiiumaa militaarmuuseumisse.

- Vallavalitsus sõlmib koostööleppe militaarmuuseumiga Kivi-Jüri teisealdamiseks.

- Vallavalitsus teisealdab Käina kiriku juures, Kärkla linnapargis ja Heltermaa sadamas asuvad ühishaudade tähised, mis „kaunistatud“ viisnurkade ja viitega 1940ndate sündmustele. Samas märgistatakse hauad neutraalse ja asjakohase tähise. Emmaste ühishauale osas on tegevused kaitseministeeriumiga juba kokku lepitud.

Vallavalitsuse istungitelt

- Väärtustamaks kooliharidust ja õppimist, määrati ühekordne rahaline preemia gümnaasiumikuldmedaliga lõpetajatele 350 eurot ja hõbemedaliga lõpetajatele 200 eurot, põhikooli kiitusega lõpetajatele 200 eurot, lisaks Hiiumaa valla tänukiri. Hiiumaa gümnaasiumi kuldmedaliga lõpetajad: Gudrun Martin, Siiri Talts, Merili Tursk, Taavi Toss. Hiiumaa gümnaasiumi hõbemedaliga lõpetajad: Steven Kuusik 200 eurot, Marten Laupa, Liis Mändmets, Maria Mäeots, Mihkel Mattias Proos, Maribel Tubala, Quentin Apri. Nõo reaalgümnaasiumi lõpetas kuldmedaliga Eliise Keskküla, Tallinna Vanalinna Hariduskollegiumi hõbemedaliga Riste Sofie Käär. Noarootsi gümnaasiumi kuldmedaliga Aiki-Kerlin Paap, Nõo reaalgümnaasiumi kuldmedaliga Katarina Koor ja hõbemedaliga Karoliina Mustkivi. Kärkla põhikooli kiitusega lõpetajad: Merel Arunurm, Carmen-Cassandra Kärtner, Helen Talu, Meelis Sõmer, Lisanna Vaikne, Lotta Vals. Lauka põhikooli lõpetas kiitusega Mihkel Metsand.

- Vabastati 30. juunist lasteaias Vigri direktori ametikohalt Sirje Garamaga ja kinnitati 15. augustist direktori ametikohale 0,5 koormusega Margarita Korol.

- Vabastati 31. augustist Lauka põhikooli direktori ametikohalt Märt Rannast ja kinnitati 1. septembrist direktori ametikohale 0,5 koormusega Margarita Korol.

- Kinnitati 17. augustist Pühalepa vaba aja keskuse juhataja ametikohale Karola Lotta Kiisel.

- Makstakse perearstiteenuse toetust perearst Helve Kansile summas 25 000 eurot. Toetuse saaja kohustub viie aasta jooksul töötama Hiiumaa vallas perearstina.

- Kinnitati Palade lasteaias koosseis: septembrist lisandub 0,25 kohaga liikumisõpetaja.

- Kutsuti sihtasutuse Hiiumaa arenduskeskus nõukogu liikme kohalt tagasi Tõnis Kasemägi ja nimetati nõukogu liikmeks viieks aastaks Andrus Ilumets.

- Tehti AS Kärkla Veevärk aktsionäride üldkoosolekule ettepanek esitada nõukogu liikme kandidaadiks Indrek Tamberg.

- Kinnitati Kärkla noortekeskuse hoolekogu koosseis: Hiiumaa vallavolikogu esindaja Ene Tisler, Kärkla osavalla valitsuse esindaja Liisa Randmaa, Kõrgessaare osavalla valitsuse esindaja Pille Näksi, Kärkla osavallakogu esindaja Elis Tisler, Kõrgessaare osavallakogu esindaja Kertu Suve, Kärkla piirkonna noorte esindaja Merilyn-Christina Järvsaar, Kõrgessaare piirkonna noorte esindaja Mari-Leen Mänd.

- Moodustati üleriigilise heakorakonkursi „Eesti kaunis kodu 2022“ Hiiumaa valla hindamiskomisjon: vallavanem, komisjoni esimees Hergo Tasuja, EKKÜ liige Ülle Näksi vallavalitsuse kommunikatsiooniosakonna juhataja Liina Siniveer, vallavalitsuse jäätmespetsialist Kadri Aljas ja piirkonnajuht, keskkonnaspetsialist Karin Lindroos.

- Juurdepääsuteede remonditööde taotlusvoorus rahuldatud taotlused: Triin Masing 1500, Toomas Masing 1500, Kaius Kaibald 1500, Marve Elia-ser 1500, Helin Raudkep 1500, Tuuli Karukäpp 936, Heini Kraavik 1061, Lauri Sinilaid 1500 ja Rai-

mo Rässa 1500 eurot. Toetust on lubatud kasutada vaid mitteavalikule osale teest: Peep Vakmann, 1500.- eurot. Jäeti rahuldama-ta ühe taotleja taotlus, mis ei ole taotleja elukohaks rahvastikuregistri andmetel.

- Kehtestati Käina osavalla noorepere eluruumide baasüürihin-naks 5 eurot/m²: Käina Hiiu mnt 1c-1 ja 3 ning Hiiu mnt 1d-1, 3, 5 ja 6 ning munitsipaalaluruumi-de üürihinnad: Hiiu mnt 1c-2, 4 ja 5 hinnaga 2,70 eurot/m², Hiiu mnt 1e-3, Hiiu mnt 26-5, Sõpruse põik 1-14, Sõpruse põik 3-2 ning Putkaste Kodumaja 8 hinnaga 1,50 eurot.

- Korraldatakse riigihanked: „Kiire interneti juurdepääsu-võrgu kaablikoridoride topo-geodeetiline uuring“, „Kõrgessaare üürimaja projekteerimine“, „Heltermaa sadama de-tailplaneeringu koostamine ja keskkonnamõju strateegiline hindamine“, „Lauka Põhikooli õpilaste vedu“, „Audiitorteenus Hiiumaa valla 2022-2025 ma-jandusaasta aruannete auditeerimiseks“.

- Korraldati riigihankes „Kärkla põhikooli sisustuse ostmise“ osades 2 ja 3 kõigi pakkumuste tagasi lükkamise tõttu uus osadeks jaotatud rahvusvaheline riigihange vastavates osades.

- Lõpetati riigihanke „Palade spordihoone energiatõhusaks muutmise“ menetlus.

- Kärkla osavald sõlmib lepingu ASiga Tariston Kärkla Põllu tä-nava jalgratta- ja jalgtege ehitamiseks maksumusega 48 594,53 eurot, lisandub käibemaks.

- Kõrgessaare osavald sõlmib lepingu ASiga Tariston osavalla avalike teede remondi- ja rekonstrueerimistöödeks maksumusega 19 483 eurot, lisandub käibemaks.

- Käina osavald sõlmib lepingu ASiga Tariston Käina Mäe platsi katendite projekteerimis- ja ehitustöödeks maksumusega 57 012 eurot, lisandub käibemaks.

- Pühalepa osavald sõlmib lepingu ASiga Tariston Hiieassaare tee rattarööbaste pindamiseks maksumusega 16 843,80 eurot, lisandub käibemaks.

- Kärkla osavald sõlmib lepingu ASiga Tariston remonditööde teostamiseks Leigri väljakul, Vabrikuväljakul ja Lubjaahju tänaval. Teostatava ehitustöö kogumaksumus 59 863,63 eurot, lisandub käibemaks.

- Kõrgessaare osavald sõlmib lepingu OÜga Tiit-Reisid Lauka põhikooli õpilaste veoks üheks õppeaastaks eeldatava mahuga kuni 20 000 kilomeetrit, hinnaga 1,24 eurot/kilomeeter, lisandub käibemaks.

- Käina osavald sõlmib lepingu OÜga Eleri Finants jõulinna-ku rajamiseks Padarimäele, maksumusega 11 238 eurot, lisandub käibemaks.

- Palade loodushariduskeskus sõlmib lepingu OÜga Foliaalis Orjaku Linnutorni ekspositsiooni koostamiseks ja uuendamiseks maksumusega 16 417 eurot, lisandub käibemaks.

- Käina kool sõlmib lepingu OÜga Reko AKM koolile 25 All in One arvuti soetuseks summas 18 625 eurot, lisandub käibemaks.

- Võrandati otsustuskorras OÜ Hiiumaa Agro ligikaudu 600 m² suurune osa hinnaga 1 eurot/m² Ala külas asuvast Ala tänava katastriüksusest (pindala 17 940

m², transpordimaa)

- Võrandati otsustuskorras OÜ Steven-VV Hiiumaa vallale kuuluvast kinnisasjast aadressiga Käina Spordi tn 1 (pindala 2557 m², tootmismaa) ligikaudu 90 m² suurune osa hinnaga 5 eurot/m².

- Anti otsustuskorras viieks aastaks tasuta kasutusse Martin Jõpiseljale osa vallale kuuluvast Pärna küla Kooli kinnistust (pindala 19 652 m², üldkasutatav maa): u 1,3 ha veiste karjatamiseks.

- Muudeti vallavalitsuse 6. aprilli 2022 korraldust „2022. aasta alaeelarvete detailse jaotuse kinnitamine“ ning kinnitati Kärkla osavalla valitsuse ja vallavalitsuse investeeeringute jaotus.

- Eraldati omaosaluse fondist Käina huvi- ja kultuurikeskusele projektide kaasfinantseerimiseks 610 eurot.

- Muudeti ja täiendati elamuskeskuse Tuuletorn teenuste suvist hinnakirja.

- Vabastati korraldatud jäätmeveoga liitumisest kaks jäätmevaldajat.

- Kiideti heaks 13 hajaasutuse programmi projekti aruannet.

- Lubati korraldada lisaõpet kestusega üks õppeaasta 1050 ainetunni ulatuses kahele Kärkla põhikooli lõpetajale.

- Lubati Rae huvialakoolil korraldada projektlaager Hiiumaa spordikeskuses 15.-21. augustil.

- Kehtestati vallavalitsuse määrus „Eluaseemulude piirmäärade kehtestamine toimetulekutoetuse määramisel“.

- Kinnitati puuetega inimeste huvikaitse toetusvooru üldtingimused.

- Tagatakse eluruum kahele inimesele.

- Muudeti puhkuste ajakava ning lubati vallavanem Hergo Tasuja puhkusele 27. juunist 10. juulini.

- Algatati kolmerattee avalikuks kasutamiseks määramise menetlust: Kalana küla Ida-Punkti kinnisasjal asuv Ristna kindlustuse tee, Vilima küla Tõnise põllu kinnisasjal asuv Vilima küla tee, Tahkuna küla Lõimastu tee.

- Algatati Tiharu küla Käbiokka maaüksuse detailplaneeringu koostamine, kinnitati lähteseisukohad.

- Võeti vastu Paope küla Põndaku maaüksuse detailplaneering: Dagopen Arhitektuuribüroo töö nr 22-1. Avalik väljapanek toimub 17.-31. augustil Kõrgessaare osavalla valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare) ja Hiiumaa valla veebilehel.

- Võeti vastu Kodeste küla Puraviku maaüksuse detailplaneering: AA Arhitektid OÜ töö nr DP21-04. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikus 2.-16. septembril Kõrgessaare osavalla valitsuses (Kõpu tee 8, Kõrgessaare)

- Kehtestati Hellamaa küla Huusi kinnistu detailplaneering: DAGOpen OÜ töö nr 21-18.

- Kehtestati Mangu küla Kalda ja Vesamaaüksuste detailplaneering: Dagopen Arhitektuuribüroo töö nr 21-32.

- Lõpetati detailplaneeringu koostamine seoses keskkonnameti poolt ehituskeeluvööndi vähendamise keeldumisega: Jausa küla Luigeranna ja Nigula kinnistu detailplaneering: Dagopen Arhitektuuribüroo OÜ töö nr DP 20-16 ning Jausa küla Pärdi kinnistu detailplaneering: Da-

gopen Arhitektuuribüroo OÜ töö nr DP 21-27.

- Tehti ettepanek Kärkla katastriüksuse (pindala 3544 m², sihtotstarbeta maa) Hiiumaa valla munitsipaalomandisse andmiseks ning määrati selle lähiaadressi ja sihtotstarve: Ranniku, üldkasutatav maa.

- Anti nõusolek jagamiseks:

- Napi küla Villemi kinnisasi (pindala 22,04 ha, maatulundusmaa): Vana-Villemi, Uus-talu ja Villemi, kõik maatulundusmaa;

- Lelu küla Kasesalu kinnisasi (6,35 ha, maatulundusmaa): Kasesalu ja Männisalu, mõlemad maatulundusmaa;

- Tilga küla Orava kinnisasi (4,31 ha, maatulundusmaa): Orava, maatulundusmaa, Tilga-Ollima tee, transpordimaa ja Orava, maatulundusmaa;

- Prähnu küla Rannaõue kinnisasi (2,12 ha, maatulundusmaa): Rannaniidu ja Rannaõue, mõlemad maatulundusmaa;

- Emmaste küla Tammela kinnisasi (4,07 ha, maatulundusmaa): Tammela, maatulundusmaa ja Kalana-Lundi-Mõisa tee, transpordimaa;

- Kõrgessaare aleviku Kõrgessaare sadama tee kinnisasi (pindala 38031 m², transpordimaa) kaheks sama aadressiga kinnisasjaks: Kõrgessaare sadama tee, transpordimaa;

- Kärkla linna Künka tn 10 kinnisasi (2660 m², elamumaa): Kabeli tn 37 ja Kanarbiku tn 10a, mõlemad elamumaa;

- Kärkla linna Vabaduse tn 76 kinnisasi (3314 m², elamumaa): Kõrgessaare mnt 16 ja Kõrgessaare mnt 16a, mõlemad elamumaa;

- Taguküla Kärna kinnisasi (11 658 m², elamumaa): Kärna, elamumaa ja Astri, maatulundusmaa;

- Käina aleviku Spordi tn 5b kinnisasi (6907 m², transpordimaa 60% ja tootmismaa 40%): Spordi tn 5b, transpordimaa ja Spordi tn 5c, transpordimaa 60% ja tootmismaa 40%;

- Nasva küla Vesipapi kinnisasi (19 888 m², elamumaa): Vesipapi ja Vesiheina, mõlemad elamumaa;

- Vahtrapa küla Nuudi kinnisasi (4,01 ha, maatulundusmaa) jagamiseks: Nuudi ja Onku, mõlemad maatulundusmaa;

- Linnumäe küla Rehemäe kinnisasi (2,52 ha, ärimaa 50%, elamumaa 50%) jagamiseks: Roose, Rehemäe ja Vahtramäe, kõik ärimaa 50%, elamumaa 50%;

- Kerema küla Simuna kinnisasi (2,18 ha, maatulundusmaa) ning Simuna ja Andruse-Järna juurdelõige (6,71 ha, maatulundusmaa) kinnisasjade vahelise piiri muutmiseks, moodustati katastriüksused: Simuna, Aardemaa, Andruse-Järna juurdelõige, kõik maatulundusmaa;

- Hellamaa küla Andro kinnisasi (19 751 m², tootmismaa): Andro ja Klammeri, mõlemad elamumaa;

- Hellamaa külas Huusi kinnisasi (2,44 ha, maatulundusmaa): Huusi ja Halla, mõlemad elamumaa;

- Kodeste küla Leetse kinnisasi (5,43 ha, maatulundusmaa): Leetse ja Männiku, mõlemad maatulundusmaa;

- Emmaste küla Veski kinnisasi (5,92 ha, maatulundusmaa): Veski, maatulundusmaa ja Tiibu, elamumaa.

Ettevõtete külastused jätkuvad

Vallavalitsuse, arenduskeskuse ja töötukassa esindajad jätkavad Hiiumaa ettevõtete külastamist, et kuulda vahetult ettevõtjate muredest ja rõõmudest. Käina osavallas käidi maikuus kolmes ettevõttes vaatamas, kuidas neil läheb.

Vaemla Villavabrikus võttis külalisi vastu pererahvas: Mihkel ja Kadri Valdma, kes tutvustasid ettevõtte OÜ Hiiu Vill tegevust ja toodangut.

Hiiu Villa tooteid on võimalik tellida nende kodulehe kaudu. Suur osa klientidest eelistab siiski kohapeal kudumeid uuri-da ja proovida. Ostuotsusele aitab kaasa ka võimalus tootmist oma silmaga näha. Peamised kliendid on Hiiumaa külastajad ja hiidlastest fännid. Seega on ettevõtjate ootus, et praamid sõidaks ja külastajaid Hiiumaal ikka käiks.

Arenduskeskuse ettevõtluskonsultant Ilmi Aksli tutvustas, et septembris on avane-mas PRIA toetusmeede „Maa-piirkonnas majandustegevuse mitmekesistamise investee-ringutoetus“, millega on võimalik rajada ka päikeseener-

gia lahendusi.

Küsimusele, kuidas saaks tee äärde vaatamisväärsust tähistava liiklusemärgi, said ettevõtjad vastuse, et sellega ta-sub pöörduda transpordiameti poole.

Kassaris Keldrimäe külaliste-majas võtsid külalisi vastu Keldrimäe uus perenaine Anne-Ly Rumma ja ettevõtte teine juhatuse liige Karolyn Võsa, kes toimetavad Kassaris teist hooaega.

Annely rääkis, et tahab pak-kuda enam kui aastaringset majutust ning mõtteid juba on, et kohalikel noortel ja lastega peredel oleks rohkem tegevust ja võimalusi.

Keldrimäel on 14 voodikoh-ta ning laienemisvõimalusi veel kuue koha jaoks. Plaanis on teha majale uus projekt, et ehitada söögisaal suuremaks. Klientid on rahul ja kiidavad eriti, et suur pluss on hommikusöök hinna sees.

Koostööd teeb ettevõtte Kas-sari Ratsamatkadega, elamuskeskusega Tuuletorn – vastastikku suunatakse kliente üksteise juurde.

Männamaal külastati ette-võtet AS Honga, mille põhitegevusalad on eritellimismööbli, akende-uste ja treppide val-mistamine ning rahvusvaheline transport.

Ettevõttes võtsid külalisi vastu Märt Velt, Raivo Teigar ja Piret Saarna. Pikemalt peatuti transpordivaldkonna teema-del: ettevõtte palkaks hea mee-lega juurde kogenud autojuhte. Samuti arutati praamiliikluse ning sel aastal kehtima ha-kanud piletihindade teemadel.

Juunis külastati Kärkla ettevõtteid

Juunis külastasid vallavalit-suse ja Hiiumaa arenduskeskuse esindajad Kärklas Hiiu-maa Käsitööseltsi, KlaasiPan-ka ja ASi LeVa.

Hiiumaa Käsitööselt alus-tas tegevust 1998. aastal. Aas-ta hiljem oli sellel juba 30 liiget, tänaseks aga koguni 132. 2012. aastal kolis Käsitööselt Kärd-lasse Vabrikuväljakule, kus nad tegutsevad siiani. Kärkla osa-vald andis maja sõnsidele ren-di-le 2030. aastani. Toona oli hoo-ne kehvas seisus ja selle hoovis

laiutas võpsik.

Käsitööselt on aastate jook-sul erinevate projektide toel in-vesteerinud Vabrikuväljak 2 hoonesse üle 166 000 euro ning käsitöö müügiga teenitud enam kui 23 000 eurot. Hoonel on uus katus, vundament on korrasta-tud, tehtud on ka palgi paran-dusi, parandatud on ka laed ja osa põrandatest. Sel aastal on kavas korrastada hoone mö-lema veranda katused. Halva üllatusena avastati maja ühest osast ka vamm, mille likvidee-rimine hetkel käsil.

Hiiumaa Käsitööseltsi juha-tuse esimees Nele Eller ütles, et tuleviku osas on neil mitmeid muresid. Kõige suurem neist see, et Vabrikuväljak 2 hoone on neile väikseks jäänud. Ne-le sõnul on nad kaalunud va-rianti laiendada hetkel tühjalt seisvasse kõrval asuvasse hoo-nesse, aga pole kindlad, kas jaksavad kahte maja üleval pi-dada. Käsitööseltil oleks va-ja ruume kangakudumiseks, lisaks on Hiiumaal välja sur-nud keraamika tegemine. So-bilike ruumide olemasolul lei-duks Nele sõnul kindlasti mõni

keraamikameister.

Käsitööselt teeb tihedat koostööd töötukassaga. Samas tunnetab Nele, et neil võiks ol-la suurem valla tugi, sest selts on suur.

Järgmiseks külastati Helter-maa maanteel asuvat Klaasi-Panka, mille eestvedaja klaa-sikunstnik Kalli Sein tutvus-tas oma tööd. Sein on Klaasi-Pangas tegutsenud 2018. aas-tast. Valdavalt teeb ta firmakin-gitusi ja võistluste auhindu. Sa-mas toimuvad KlaasiPangas ka erinevad klaasitöötoad. Aren-duskeskus tegi ettepaneku, et Kalli võiks oma toodete müü-gil koostööd teha ka veebipoe-ga pood.hiiumaa.ee.

Kärkla uusimas elamurajoo-ni arenduses Linnu teel võtsid valla ja arenduskeskuse esinda-jaid vastu Kaja ja Lembit Vainu-mäe ASist LeVa. Lembitu sõnul on nad juba aastast 1990 soovi-nud oma arendust teha. Selleks olid neil ootel kinnistud Tohvril ja Kärkla lähistel Linnumäe kü-las. Esimesena otsustati valmis ehitada kodulähedane Linnu tee arendus, mille detailplanee-ring valmis juba 2010. aastal.

AS LeVa rajab Kärkla külje alla elurajooni seitsme krun-diga. Kruntidel on olemas kõik eluks vajalikud kommunikatsioonid: vesi, elekter, kanali-satsioon ja kiire internet. Lisaks põleb Linnu teel juba ka täna-valgustus ning olemas on tu-letõrjehüdrant. Tupiktänaval on mõeldud ka sellele, kuidas pääseb seal manööverdama nii pääste- kui ka prügiautoga.

Linnu tee kaks suuremat krunti on pisut üle 5000ruut-meetrised, väiksemad aga u 3000ruutmeetrised. Ruutmeet-ri hind on Lembitu sõnul 25 eu-rot koos käibemaksuga. Kaja li-sas, et nii suured krundid otsus-tati rajada, et kui mõnel ostjal peaks olema soov ka loomi pi-dada, siis on selleks võimalus.

Lembit tõdes, et arenduse ra-jamisel on neil olnud hea koos-töö Pühalepa osavallaga – suht-lus ja asjaajamine ametnikega on läinud sujuvalt.

Ettevõtete külastustega alus-tasid vallavalitsus, arendus-keskus ja töötukassa 2019. aas-tal, mil jõuti ligi poolesaja töö-andjani.

Kõrgessaare arengustrateegia avalikud kaasamiskoosolekud

Käes on aeg, mil kõigil huvilistel on võimalus avalda arvamust Kõrgessaare arengute teemal, et piirkonna arengustrateegia saaks kogukonna nägu. Millised on just Sinu soovid, ettepanekud ja vajadused Kõrgessaare osavalla arenguks?

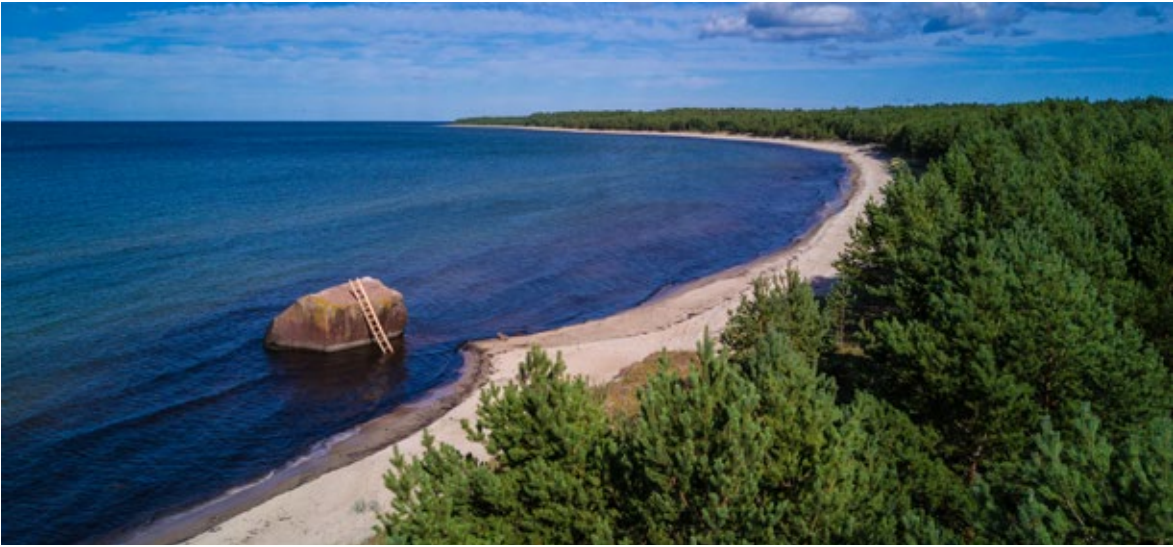
Arengustrateegia aruteludel keskendutakse kolmele teemale ning kutsutud on eestkõnelejad oma arva-mustega arutelu üleval hoidma.

Lisaks iga koosoleku põhiteemale arutatakse ka piirkonnaga seotud muid teemasid.

Aktiivselt kaasa rääkima ja arutlema on oodatud kõik kogukonna liikmed: suvehii dlased, uusasukad ja elupõlised vandiraiujad ning tõrvakõplased.

Ettepanekuid saab esitada kaasamiskoosolekutel või kirjalikult kuni **4. septembrini** osavallavalitsuse posti või e-posti aadressil korgessaare@hiiumaa.ee.

Arengustrateegia dokumendi mustand avalikusta-takse Hiiumaa valla kodulehel ning lisainfo jagatakse ka valla sotsiaalmeedia kanalites ja Hiiumaa äpi kaudu.

Milleks Kõrgessaarele oma arengustrateegia?

KOOSOLEKUD REEDETI

Reedel, 26. augustil kell 16 RMK Ristna külastuskeskuses – põhiteemaks on elukesk-konna areng. Rääkima tulevad Jesper Parve, Kõpu uus hambaarst Kadri Toodo, Tiit Leito Kaleste külast ja konsultant Ulf Johanson.

Reedel, 2. septembril kell 16 Viscosa Kul-tuuritehases (endine kalatehas Kõrgessaa-res) – põhiteemaks on ettevõtluskeskkonna areng. Rääkima tulevad Marco Pärtel Kultuu-ritehasest, Mihkel Pert energetika arendami-sega tegelevast ettevõttest HYSTO OÜ, Kõrgessaares alustav ettevõtja Allan Haavapuu, kohalik ettevõtja Indrek Tammeveski ja ette-võtluse professor Toomas Saal.

Juba on toimunud koosolek **19. augus-til Kõpu rahvamajas** – põhiteemaks oli kü-lastuskeskkonna areng. Eeskõnelejatena esi-nesid Liina Härm sihtasutusest Hiiumaa Sa-damad, Kõpu ja Ristna tuletornide operaator Evely Aasmäe, Aili Küttim RMKst ja Jüri Tamm Kalana Äärest.

26. aprillil algatas Hiiumaa valla-volikogu Hiiumaa valla arenguka-va piirkondliku osana „Kõrgessaa-re arengustrateegia 2030+“ koosta-mise ning kehtestas selle lähteüles-ande. Arengustrateegia eesmär-giks on kutsuda ellu kaua oodatud arenguhüpe Kõrgessaare osavallas, panna paika pikem strateegiline plaan arendustegevusteks ning va-jalikud valla investeeringud seatud eesmärkide saavutamiseks. Muu-hulgas määratleb arengustrateegia ka neljal aastal, kuni 2026 täienda-vat rahastust võimaldava Kõrges-saare programmi rahastusmeet-me täpsema kasutuse ja seab in-vesteeringuobjektide prioriteetidid.

Kõrgessaare osavald on stabiil-selt üks atraktiivsemaid elukesk-kondi nii suvitajatele, Hiiumaale elama asujatele kui saare sisest elukohta vahetavatele inimeste-le. Sellest annavad tunnistust nii uued arvukad kinnisvara aren-dusprojektid Tahkuna poolsaarelt kuni Ristna otsani, kui see, et just Kõrgessaare osavallas menetletak-

se aastast enim ehituslube ja erine-vaid planeeringuid. Rahvastiku ki-re kasv piirkonnas eeldab ka seda, et lisaks paremini kättesaadava-tele ja kvaliteetsematele avalikele teenustele pingutab osavald selle nimel, et investeeringud elukesk-konna, külastuskeskkonna ning et-tevõtluskeskkonna parendamisse oleksid kestlikud ja tulemuslikud.

Mida Kõrgessaare arengu-strateegia 2030+ sisaldab?

Arengustrateegia keskendubki ena-masti elukeskkonna, külastus-keskkonna ja ettevõtluskeskkon-na eelisarendamisele valla eelar-veliste võimaluste piires, eesmär-giga muuta piirkond atraktiivse-maks nii valla kodanikele, külalis-tele kui ettevõtjatele. Sealjuures on oluline nii elamufondi uuendami-ne ja täiendamine Kõrgessaare ale-vikus, mis on üks osavalla tõmbe-keskustest, ning erasektori töökoh-tade loomist, et parandada kodu lä-hedal töötamise võimalusi eelkõige noortele ja haritud spetsialistidele aga ka neile, kes peavad täna saare teise otsa tööle sõitma. Senine rah-vastiku vähenemise trend Kõrges-

saare alevikus ning lähedalasuvas Lauka külas peaks seeläbi oluliselt pidurduma. See on aga vajalik eel-kõige kodulähedase hariduse ning muude oluliste teenuste kestlikku-se tagamiseks piirkonnas.

Lisaks kaardistab arengustra-teegia ka muud hetkeolukorrast lähtuvad piirkondlikud vajadused ja määratleb arengu pikaajalised suundumused. Kuna ei arengustra-teegia ega Kõrgessaare programmi toetusmeede üksi ei too piirkonda juurde vajalikke miljoneid arendus-projektide elluviimiseks, siis peaks nende väheste rahaliste vahendite kasutus olema eriti hästi läbi mõel-dud ning kordistava mõjuga. See tä-hendab, et osavalla investeeringud tuleks suunata eelkõige olulist mõ-ju omavate projektide ettevalmis-tuseks ning omaosaluse finantsee-rimiseks. Millised need projektid saavad olema ja millised on inves-teeringuobjektide prioriteetidid, sõl-tub lisaks osavallavanema visioo-nile kindlasti ka kogukonna vaja-dustest ja soovidest.

NIELS-PETER RATTISTE
Kõrgessaare osavalla vanem

Alustab vanemlus-programm „Imelised aastad“

Taas alustab Hiiumaa vallava-litsuse ja Tervise Arengu Ins-tituudi kaasfinantseeringul vanemlust toetav programm „Imelised aastad“.

Osalema on oodatud 2-8aas-taste laste vanemad üle Hiiu-maa.

Programm alustab septemb-rist, kestab detsembrini ja on osalejatele tasuta. Kokkusaami-ne on üks kord nädalas Kärklas, kestusega u 2 tundi. Vanemlus-programmis osalejatele on taga-tud soe toit ja lastehoid, vajadu-sel ka transport.

Hiiumaa grupijuhid on Dia-na Jesmin ja Marge Filipenko, kes on läbinud vastava kooli-tuse ning kellel mõlemal on pi-kaaegsed kogemused töötami-sel lastega.

Huvi korral lisainfo: marge-filipenko@gmail.com või diana11@hotmail.ee ja valla veebile-helt vald.hiiumaa.ee.

IMELISED AASTAD

- Rakendatud 30 riigis.
- Rahvusvaheline koolituste süsteem.
- Aitab vähendada laste käitu-misprobleeme.
- Tõendus põhine ja tulemuslik.
- Eesmärk on aidata lapseva-nematel arendada tõhusaid strateegiaid, et ennetada ja tulla toime laste käitumis-probleemide ning arengu-küsimustega.
- Tänu õpitule oskavad vane-mad vältida stressi tekitavaid olukordi, leida tuge ning saa-da hakkama raskustega las-te kasvatamisel.

Mati Nursi pink sai paika Nurstesse

18. juulil avati Nurste kaupluse ees pink ettevõtja Mati Nursile – tänutäheks Hiiumaa, Hiiumaa kogukonna ja Hiiumaa Tarbijate Ühistu heaks tehtu eest.

Emmaste osavalla vanem Tiit Reha tõdes, et pingi avamine ei tulnud Matile üllatusena, sest ta sai aru, et miskit on teoksil. Nurste kauplus on Mati kodupood ja kui pingi paigaldamise ettevalmistustöödega alustati, uuris ta poemüüjatelt, mis toimub. „Nii vana mees saab kohe aru, kui noor daam valetab,“ rääkis Mati. Osavallavane ma sõnul ei jäänudki muud üle, kui Matile pingi avamine ausalt ära rääkida.

Lisaks oma pereettevõtte M ja P Nurst loomisele on Mati juba 1997. aastast kaasa aidanud Hiiumaa Tarbijate Ühistu käekäigule, tihedam koostöö on olnud viimased seitse aastat. Coop Hiiumaa juhataja Kaja Antonsi sõnul on Mati kindla sõnaga ja nende koostöö pole alati valutult sujunud. „Kui ehitasime

uut kontorit ja esimest projekti Matile näitasime, ütles ta kohe, et niisugust putkat siia küll ei tule. Nii läks projekt sahtlisse tagasi ja pidime uue ning parema tegema,“ rääkis Kaja. Tema sõnul saabki vaid Mati-sugune kindla sõnaga mees nii asju ajada ja seepärast on ühistus kõik asjad tehtud saanudki.

Aasta alguses pälvis Mati ka EY Eesti Aasta Ettevõtja elutöö preemia. „Meelespidamisi on palju olnud, ei tea millega see kord lõppeb,“ naljatles Mati pingi avamisel. Tal on hea meel, et kõik ettevõtmised, mille juures ta olnud on, jätkuvad edukalt. „Inimestest algab kõik. Kui oma inimesi meeles ja neist lugu peame, siis see viibki elu edasi,“ ütles Mati.

Mati Nursi pingi valmistas Emmaste kommunaali juhataja Joosep Niit ja sellel ilutseb kiri „Hiiumaa ettevõtluse edendaja/arvamusliider/kogukonna hing“.

Mati Nurs. Foto: Kärolyn Kivistik

Lauka kooli ja Vigri lasteaia direktorina alustas Margarita Korol

Enne õppeaasta algust alustas Lauka kooli ja Vigri lasteaia direktorina tööd Margarita Korol.

Margarita kolis Hiiumaal e 2013. aastal, mil alustas tööd Hiiumaa muuseumi direktori kohusetäitjana. „Hiiumaal olen olnud seotud kultuuri ja hariduse valdkonnaga, olen töötanud Hiiumaa ametikoolis arendusspetsialisti ja õpetajana, Hiiu valla kultuuri ja vaba aja keskuses juhina, olen olnud tegev erinevate kultuurisündmuste korraldamisega ning läbi viinud koolitusi,“ loetles Margarita.

Margarita sügavam huvi hariduse vastu algas, kui ta üheksanda klassi õpilasena naabritüdrukule eesti keelt õpetas. Gümnaasiumis õppides oli ta koduõpetajaks mitmele esimese klassi koolilapsele ning tänaseks päevaks on Margarita olnud auditooriumi ees ülikoolides, ametikoolis, klassiruumis, seminaridel ja konverentsidel.

Kõrghariduse omandas Margarita Tallinna Ülikoolis ning tal on kommunikatsiooni ja andragoogika magistrakraad: „Viimasel erialal, õppides täiskasvanute koolitajaks, uurisin Tallinna ülikooli õppejõudude pedagoogilisi kompetentse ning uurimustöö kogemus andis mulle mõista, et iga haridusasutuse pedagoog ei vaja ainult teadmisi ja praktikat, vaid ka toetust kolleegidelt ning juhtkonnalt. See on see, mida tahan pakkuda ka oma uutele kolleegidele. Usun, et üks haridusasutus on kogukonna süda ning soovin anda Lauka põhikooli ja Vigri lasteaia lastevanematele ning lastele turvatunde, et lapsed saavad käia kodulähedases haridus-

Margarita Korol. Foto: Kärolyn Kivistik

asutuses,“ rääkis Margarita. Ta soovib anda endast parima, et väljakujunenud traditsioonid jätkuksid, uued ideed

ja mõtted ei oleks ainult kuulnud, vaid ka leiaks teostuse kooli, lasteaia ja kogukonna koostöona.

Hiiumaa arenduskeskuse ees avati pink Ruben Postile

29. juunil avati Hiiumaa Arenduskeskuse ees, Tuuru tamme all säästva arengu ideoloogile ja Hiiumaa arendajale Ruben Postile pühendatud pink.

Post tegi 1991. aastal parteimajast koolituskeskuse Tuuru, mis oli Hiiumaa arenduskeskuse eelkäija. Ta oli Eesti ühiskonna- ja loodustegelane ning Lääne-Eesti

saarestiku biosfääri kaitseala eestvedaja.

Ühtlasi avati ka värskelt renoveeritud Hiiumaa arenduskeskuses 24/7 ligipääsuga kaugtöökontor.

Ruben Posti pink. Foto: Kärolyn Kivistik

Hiiumaa kaunid kodud 2022

Annika ja Janek Valgu kodu Ligemal. Fotod: Liina Siniveer

Selgunud on maakondliku konkursi „Eesti kaunis kodu 2022” Hiiumaa võitjad, kes esitatakse Eesti presidendile tunnustamiseks.

Annika ja Janek Valgu kodu Ligemal

Eelmise sajandi alguspoolel ehitatud ja esivanemate pärandina säilinud maakodu, mille elamu on tänaseks renoveeritud ning mida ümbritseb uus, hoole ja armastusega rajatud aed. Perenaise aiandushuvi on päritud samas majas elanud vanaemalt.

Aed on kujundatud erinevaid rohelisi värvitoone ja varjundeid silmas pidades. Vanad traditsioonilised püsikud lisavad kauneid värvilaike. Pererahvas püüab kasutada murtud toonides lilleilu, et taimed üksteise üle ei domineeriks ning saaksid ühtviisi kaunilt särada. Arvestatud on ka hommiku- ja õhtupäikesega. Õues on palju lillepeenraid, neid on rajatud vanade hoonete asemetele, aia äärtesse, keskseks on aga jäänud perepoja rajatud peenar. Sageli lisatakse taimi ja nii on see aed pidevas muutumises. Maja roheline värvitoon harmoneerub loodusega, samuti kõrvalhoone värvigamma, mis on märja männitüve värvi.

Kaja ja Lembit Vainumäe kodu Kärldas

Kärldla linna servas männimetsa tukas asub 2000. aastal soetatud suur elamukrunt, milles on tunda hoolikat pererahva kätt. Juba eemalt püüavad pilku õites kaunid rododendronid. Pererahva aiandushobist on tekkinud ilus, loodusesse sulanduv hostade ja sõnajalgade kol-

lektsooniaed. Lisaks maitsekad püsikute peenrad ja kiviktaimla. Tagaõues on väike tarbeaed, mis sobib samuti kooslusesse. Õueala puudel ronib Hiiumaa loodusele omane luuderohi.

Lopsaks taimestik laud- ja kilplehtede ning ilupöösastega harmoneerub nii maja kui korastatud õuega, üleminek õuest taustal paiknevaks metsaks on äärmiselt sujuv. Tänu lopsakale taimestikule pakub see koduaed põnevaid radu, kuid samas on jäetud pere ja lastelaste tegemisteks piisavalt murupinda. Pererahvas armastab kive ning nendest on rajatud uhke kiviaed ja isegi pink.

Hiiumaa ametikooli Suuremõisa lossi Kirsiaed

Hiiumaa ametikooli aed paikneb ajaloolise ja suurejoonelise Suuremõisa lossi Kirsiaias, mis rajati juba 1870. aastal. Aia praegune versioon on rajatud aastatel 2002-2005, kuid seda on õppetöö käigus pidevalt edasi arendatud. Aed on piiratud ilusa vana kivimüüri ja kujundatud ümber veesilma ja vihmapeenra. Pilku püüab lopsakas taimestik forsüütiate, veigelate ja suure pojengipeenraga. Ei puudu ka turbapeenar ja kiviktaimla ning suurel pinnal tarbeaed. Kaunilt on kujundatud triiphoone ümbrus. Efektse mulje jätab õpilaste oma kastiala eksamitööde eksponeerimiseks.

Suuremõisa lossi Kirsiaed.

Suuremõisa lossi Kirsiaed.

Annika ja Janek Valgu kodu Ligemal.

Kaja ja Lembit Vainumäe kodu Kärldas.

Kaja ja Lembit Vainumäe kodu Kärldas.

HIIUMAA
- Liigub -

Liikumissari **"Hiiumaa Liigub 2022"** kutsub hiidlasi liikuma. Osale **vähemalt viiel etapil**, et osaleda **loosiauhindade loosis**. Kõikide vahel, kes osalevad **vähemalt seitsmel etapil**, läheb loosi **peaauhind**, milleks on

Kerttu Spordi kinkekaart väärtusega **750 eurot**.

Tule ise ja võta sõber ka kaasa!

15. aprill - 15. mai

1. mai

7. mai

22. juuni

29. juuni

31. juuli

25. august

1. oktoober

8. ja 9. oktoober

27. november

24. detsember - 1. jaanuar

Käina Spordikeskuse külastus

Käina linna jooks

Emmaste emadepäevajooks

Kõrgessaare jaanijooks

Dagö DG Coop Hiiumaa nädalamäng

Anne Golubi mälestusvõistlus

orienteerumiseljapäevak Palukülas

Tahkuna maastikujooks

Hiiumaa Spordinädalavahetus

Ronimisseina jooks

matk "Kõhtu ruumi"

Vaata lisa: <https://vald.hiiumaa.ee/hiiumaaliigub>

KÄINA
SPORDIKESKUS

#hiiumaaliigub

Laternamatkad

ELAMUSKESKUS
TUULETORN

HIIUMAA
SPORT

DAGÖPLAST

coop
Hiiumaa

„Hiiumaa Liigub“ jätkub

Liikumissarja „Hiiumaa Liigub“ raames oli augusti keskpaigaks toimunud kuus etappi, kus osalejaid oli ühtekokku 513.

3. septembril toimuma pidanud Hiiumaa seiklusjooks jääb etapi korraldaja otsusel ära. Seetõttu on sarja korraldustoimikond otsustanud muuta sarja üldjuhendit: auhindade loosis osalemiseks on vajalik osaleda vähemalt viiel etapil varasema kuue asemel ning peaauhinna loosis osalemiseks peab osalema vähemalt seitsmel etapil varasema kaheksa etapi asemel.

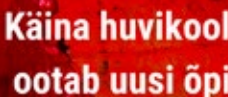
Järgmine võimalus liikumissarjast osa võtta on 1. oktoobril, mil toimub Tahkuna maastikujooks.

Tahkuna maastikujooks leiab aset Tahkuna poolsaare tipus, startid antakse Tahkuna tuletorni lähedal asuvast võistluskeskusest. Maastikujooks viib sellest osavõtjad tõenäoliselt Eesti kõige kaunimate vaadetega võistlusrajale. Starti on lisaks jooksjatele väga oodatud matkajad ja kepikõndijad!

Eelregistreerumine toimub Hiiumaa jooksugrupi veebilehel kuni 29. septembri südaööni. Registreerumine võistluspäeval kohapeal kell 11.30–12.45.

Täpsem info ja ajakava on leitav Hiiumaa jooksugrupi kodulehel maraton.hiiumaa.ee/et.

Sarja värskema infoga on võimalik tutvuda Hiiumaa valla kodulehel vald.hiiumaa.ee/hiiumaaliigub.

Käina huvikool
ootab uusi õpilasi

Muusikaosakonda:
klaveri ettevalmistusklassi kuni 7. aastaseid (õp. Olesja Voronjuk)
plokkflöödi ja hiiu kandle erialale (õp. Malle Mürгимäe)
flöödi erialale (õp. Siim Liik)
soololaulu erialale (õp. Angelika Mikk)
viiuli ja viola da gamba erialale (õp. Arvo Haasma)
mudilaskoori 1.-4. klassi õpilasi (õp. Ragne Rüütelmaa)

Emmaste filiaali:
plokkflöödi erialale (õp. Karina Käär)
viiuli erialale (õp. Helje Ugam)
mudilaskoori 1.-4. klassi õpilasi (õp. Helje Ugam)

Kunstiosakonda:
ettevalmistusklassi alates 5. eluaastast ja põhiõppesse kooliealisi (õp. Silli-Mai Kütt)

Tantsuosakonda:
ettevalmistusklassidesse alates 3. eluaastast ja põhiõppesse 1.-4. klassi õpilasi (õp. Helgi Taelma ja Maigi Taelma)

Avaldusi võtame vastu kuni 1.septembrini

Täpsem info tel. 5346 3896 / ly.meldorf@hiiumaa.ee

Avalduse blankett leitav www.kainakultuur.ee

AVA AKTUS
2. SEPTEMBRIKELL 17.30

Ohtlike jäätmete kogumiskohad Hiiumaal

Ohtlikud jäätmed on jäätmed, mis oma kahjuliku toime tõttu võivad olla ohtlikud tervisele, varale või keskkonnale. Seda tüüpi jäätmeid ei tohiks kindlast tavaprügi hulka visata ega loodusesse sattuda.

Igas osavallas on ohtlike jäätmete kogumispunktid, kuhu elanikel on võimalik tasuta ära anda ohtlikke jäätmeid ja elektroonikajäätmeid.

Kogumispunktid asuvad:

- **Kärdlas Sõnajala 11H**, vastuvõtt E–R kl 8.30–17, L–P eelneval kokkuleppel telefonil 520 3795
- **Käinas Mäe plats 2**, võti ja registreerimine Olerexi tanklas
- **Suuremõisa jäätmepunktis**, Kristjan Strutinski 5382 0805
- **Kõrgessaare Tööstuse tee 10a**, aeg eelnevalt kokku leppida Toivo Jaanuse tel 5332 4637
- **Emmastes Ollimal**, punkti korrastab ja jäätmeid võtab vastu EMKO, Joosep Niit tel 503 7656

- **Hiiumaa jäätmejaamas Ristivälja külas**, Tambet Toomemäe tel 5347 1741

Mida tohib ohtlike jäätmete kogumiskonteinerisse tuua?

- aegunud ravimid,
- elavhõbeda kraadiklaasid,
- kodukemikaalid: torupuhastusvahendid, küünelaki eemaldid, juukselakid, õhuvärskendid jms,
- vanaõli, õlised kaltsud, õlifiltrid,
- värvi-, laki-, liimi- ja lahustijäägid,
- väetised ja pestitsiidid,
- rotimürk jm biotsiidid,
- kompaktlambid (ehk säästupirnid) ja päevavalguslambid,
- patareid ja akud.

Elektroonikaromudena võetakse vastu:

- suuri kodumasinaid (külmikud, pesumasinad, elektripliidid, mikrolaineahjud, elektriradiaatorid, kliimaseadmed, ventilaatorid jms);

- väikesi kodumasinad (tolmuimejad, õmblusmasinad, röstsid, kellad, kaalud, kohvimasinad jms);
- koduseid IT & telekomseadmeid (lauaarvutid, sülearvutid, telefonid, mobiiltelefonid, printerid jms);
- tarbeelektroonikaseadmeid (raadiod, televiisorid, videokaamerad, muusikariistad jms);
- luminofoorlampide valgusteid ja sirgeid luminofoorlampe, kompaktlampe;
- elektritööriistu (v.a tööstuslikud);
- elektrilisi mänguasju;
- seire ja valveseadmed (suitsuandurid, kütteregulaatorid, termostaadid jms)

Ohtlike jäätmete kogumispunktid on mõeldud üksnes ohtlike jäätmete kokku kogumiseks, seal ei võeta vastu ehitusjäätmeid, olmejäätmeid jms. Kõiki jäätmeid saab ära anda ka Ristivälja Hiiumaa jäätmejaamas.

Tiina Tantsustuudio võtab vastu uusi õpilasi!

Tiina Tantsustuudio (Tt-studio) on juba 17 aastat andnud Hiiumaal vabahuviharidust tantsu vallas ning pakkunud võimalust sadadele lastele ja noortele tegeleda tantsuga, mitmekesistades seeläbi huvitegevusvõimalusi ja rikastades Hiiumaa kultuurimaastikku.

Sellel sügisel alustab stuudio oma 18. hooaega ja ootab oma ridadesse uusi tantsijaid.

I klassi õpilasi ootame liituma Tt-stuudio IX põhirühmaga, kus juba ees ootamas kümme tantsusõpra. Oodatud on rühmaga liituma ka II klassi õpilased.

Vabu kohti on ka teistes tööd alustavates rühmades. Valikutest saab ülevaate tabelist.

Kõiki rühmasid ja treeninggruppe juhendab Tiina Kaev, kes omab tantsuspetsialisti kutsetaset 7 ja võimlemistreeneri kutsetaset 3 (EKR3).

Soovist stuudio tööga liituda või saada täpsustavat infot, võib kirjutada meile: tiinakaev@gmail.com või helistada Tiina tel 525 6996.

Lisainfot stuudio tegevuse kohta Tt-stuudio kodulehel: tt-stuudio.ee

RÜHM	VANUS	ON/EI OLE VABU KOHTI	TREENINGUTE TOIMUMISE KOHT
ETTEVALMISTUSRÜHMAD			
Kärdla	lapsed alates 3. eluaastast	JAH	Kärdla lasteaiad
Emmaste	alates lapse valmisolekust kaasa töötada	JAH	Lasteaed „Naksi-trallid“, Emmaste
Viskoosa	alates lapse valmisolekust kaasa töötada	JAH	Lasteaed „Vigni“, Viskoosa
PÕHIRÜHMAD			
Tt-stuudio V rühm	gümnaasiumi tüdrukud	Ei	Kärdla kultuurikeskus
Tt-stuudio VI rühm	7.-9. kl tüdrukud	JAH	Kärdla kultuurikeskus
Tt-stuudio VII rühm	5.-6. kl tüdrukud	JAH	Kärdla kultuurikeskus
Tt-stuudio VIII rühm	3.-4. kl tüdrukud	JAH	Kärdla kultuurikeskus
Tt-stuudio IX rühm	1.-2. kl tüdrukud ja poisid	JAH	Kärdla kultuurikeskus
TÄISKASVANUD			
line-tants	kõik huvilised	JAH	Hiiumaa Spordikeskus
Naisvõimlemisrühm „Liine“	naised	Ei	Hiiumaa Spordikeskus

Spordikooli uus õppeaasta alustab septembris

Koos üldhariduskoolide õppeaasta algusega alustab ka Hiiumaa spordikool oma uue aastaga.

Rühmi ja kooli toimimist tutvustav infotund toimub teisipäeval, 13. septembril kell 18 Hiiumaa Spordikeskuse laumängude ruumis. Infotunnile on oodatud nii noored kui lapsevanemad, nii sportimisega alustajad kui edasijõudnud, nii eel- ja algkooliealised kui gümnasistid ja vanemad – ehk kogu spordikooli teenindusampluaa.

Olemasolevad treeningrühmad jätkavad septembri algusest tavapäraselt, trennide toimumise ajad on Hiiumaa huvihariduse registris hiiumaa.huvi-register.ee ja lisainfot küsida kindlasti rühma treenerilt!

Spordikooli rühmad ja treenerid/juhendajad:

Jalgpall: treenerid Mario Degtjov, EKR5, Tanel Klee, EKR5, Georg Linkov, EKR5 ning Kärdlas rühmad U11, U14, U17, U19, esiliiga. Tanel Kleel ka Käina ja Emmaste rühm.

Kabe: juhendaja Raivo Rist. Kergejõustik: algajad, treener Merilin Tikerber, EKR3. Piisava arvu huviliste olemasolul rühm ka Lauka kooli juures.

Korvpall: treenerid Koit Kalmus, EKR4 ja Risto Merimaa, EKR4 ning rühmad 1.–4. klass, 5.–7. klass, 9.–12. klass, esindusmeeskond. Käinas 1.–3. klassi korvpalli rühm.

Orienteerumine ja loodusliikumine: algajate treener Anu Saue, EKR4 ja edasijõudnute treener Elo Saue, EKR7. Piisava arvu huviliste olemasolul rühm ka Pala-de kooli juures.

Purjetamine: treener Anni Rätsep,

EKR3. Purjetamises on oktoobris hooajajärne puhkus ning novembrist jätkatakse treeningprotsessiga.

Ratsutamine: treenerid Teele Talts, EKR4 ja Johannes Kiiver, EKR3. edasijõudnute, kesktaseme ja algajate rühmad kummalgi.

Võrkpall: neidude treener Marge Vähter, EKR5 ja noormeeste treener Ülari Kaibald, EKR5.

Treenerid jagavad meeeldi täpsustavat infot treeningute toimumise ja muu sportimisega seotu kohta, nende kontaktid leiab Hiiumaa spordikooli kodulehelt hiiumaaspordikool.ee.

Kiidame ja täname Eesti Kultuurkapitali Hiiumaa Ekspertgruppi ning Hiiumaa valda, mis tugevalt toetavad spordikooli õpilaste laagrites ja võistlustel osalemist!

Valmis Hiiumaa majandusliku potentsiaali uuring

Arenduskeskuse tellimusel valmis Hiiumaa kontekstis esimene uuring, mis analüüsib süvitsi Hiiu saare loodus- ning inimressursse ning selgitab välja Hiiu saare eripäradest tulenevad sobilikud ja saare elu edendavad ettevõtlusvaldkonnad.

Uuringu tulemuseks on soovitusel kohalikule omavalitsustele, arenduskeskusele ja teistele tugistruktuuridele, kuidas Hiiumaa majanduselu elavdada ning seeläbi meie kõigi elujärge parandada. Uuring jääb baasdokumendiks arenduskeskusele saare tulevikku puudutavate pla-

nide teostamisel. Uuringuga on võimalik tutvuda arenduskeskuse kodulehel.

Uuringut teostas Tartu ülikool ning läbiviimist toetati Hiiumaa PATEE programmist Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest.

Veehinnad tõusevad

Alates 1. septembrist 2022 hakkavad kehtima AS Kärkla Veevärk teeninduspiirkondades järgnevad veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste hinnad.

KOOSKÕLASTATAVA HINNAGA TEENUSED	MILLISEL ÜHISVEEVÄRGI ALAL TASU RAKENDATAKSE	TASU SUURUS KÄIBEMAKSUTA	TASU SUURUS KÄIBEMAKSUGA	TASU ÜHIK
Tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele	Kogu teenuspiirkond (v.a Emmaste)	1,61	1,93	€/m³
Tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele	Kogu teenuspiirkond (v.a Emmaste)	1,66	1,99	€/m³
Tasu võetud vee eest	Emmaste	1,62	1,94	€/m³
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest	Kärkla, Kõrgessaare ja Palade piirkond ning Emmaste	2,03	2,44	€/m³
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele	Käina, Suuremõisa ja Tempa piirkond	2,01	2,41	€/m³
Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juriidilistele isikutele	Käina, Suuremõisa ja Tempa piirkond	2,08	2,50	€/m³

Mammograafiabuss ootab Hiiumaa naisi sõeluuringule

26. septembrist 7. oktoobrini on mammograafiabuss Hiiumaa haigla juures. Aja registreerimiseks helista telefonil 627 4470. Tervisekassa kutsub sihtrühma naisi agaralt võimalust kasutama, kuna sõeluuringul osalemine on tasuta ja sellega on võimalik haigus avastada enne, kui see jõuab kaebuste näol endast märku anda. Sel aastal on Hiiumaakonnast kutsutud rinnavähi sõeluuringule 734 naist. Igal aastal saab keskmiselt ligi 1000 Eesti naist rinnavähi diagnoosi. Rohkem kui neljandik naistest saab oma diagnoosist teada tänu sõeluuringule. Väga oluline on oma rindu regulaarselt kontrollida, sest mida varem rinnavähk avastada, seda edukam on ravi ning suureneb haigusest jagu saamise tõenäosus. Hiiumaakonnas osales möödunud aastal rinnavähi sõeluuringul 67% naistest, Eesti keskmine hõlmatus oli 60%. Kuigi aastate jooksul on rinnavähi sõeluuringutel osalemisprotsent kasvanud, on nais-

te tervisekäitumises veel vajalikud olulised muutused. Sõeluuringule on oodatud ravikindlustatud ja ravikindlustamata naised vanuses 50-69. 2022. aastal kutsutakse rinnavähi sõeluuringule naised sünniaastaga 1954, 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966, 1968, 1970, 1972. „Tuletame meelde, et alates 50. eluaastast oodatakse naisi sõeluuringule iga ka-

he aasta järel. Sõeluuringust on oluline osa võtta ka siis, kui kaebused puuduvad. Sel aastal saadame esmakordselt naistele ka SMS-teavituse bussi jõudmisest tema elukoha piirkonda. Soovitame uurimisele registreerida aegsasti, et leida endale sobiv aeg ja aidata ära hoida järjekordade teket,” rääkis Tervisekassa avalike suhete ja tervise edenduse osakonna spetsialist Ave Jüriöö. Mööda Eestit ringi liikuvatele mammograafiabussidele lisaks on võimalik rinnavähi sõeluuringut teha ka raviautustustes. Rohkem infot rinnavähi sõeluuringu kohta leiab: soeluuring.ee/rinnavahk.

Kuulmis-rehabilitatsiooni Keskuse vastuvõtt

Reedel 23. septembril algusega kell 9 Emmaste päevakeskuses. Võimalik lasta kontrollida kuulmislange, hankida uusi kuuldeaparaate ja uuesti häälestada oma kuuldeaparaati. Samuti on võimalik aparaate remontida ning ka individuaalseid kõrvaotsikuid valmistada. Hooldada saab lasta nii kõrvataguseid kui ka kõrvasiseseid aparaate. Kuulmisuurinud ja pisihooldus on tasuta. Informatsiooni saab Aimi Jaarmalt tel 514 4327.

Puuetega inimeste toetusvoor

Hiiumaa vallavalitsus kuulutas välja toetusvoor „Puuetega inimeste huvikaitse 2022 Hiiumaal“. Toetusvooruga käigus jagatakse 17 689 eurot, mille eraldas Hiiumaa vallavalitsusele SA Eesti Puuetega Inimeste Fond, eesmärgiga rahastada organisatsioonide, kes oma tegevusega seisavad Hiiumaa puuetega inimeste õiguste eest või korraldavad sellesisulisi tegevusi. Taotluse eesmärk peab olema seotud puuetega inimeste ja nende lähedaste huvide kaitse ja esindatusega Hiiumaal.

Toetuse piirsumma on 7000 eurot ja projekti omafinantseering peab olema vähemalt 5 protsenti projekti kogumaksumusest. Toetusvooruga abikõlblik periood on 1. augustist 31. detsembrini 2022. Taotluste esitamise tähtaeg on 1. september. Taotluse saab esitada aadressile valitsus@hiiumaa.ee või tuua paberkanalil ühte vallamajadest Hiiumaal.

TEATED

Sotsiaaltoetuste taotlemine

- 8. septembril kell 10–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Suuremõisa raamatukogus. Info: Urme Soonvald, tel 463 6844, 521 0997, urme.soonvald@hiiumaa.ee
- 15. septembril kell 11–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Viskoosa raamatukogus. Info: Pille Näksi, tel 5855 3736, pille.naksi@hiiumaa.ee

Transporditeenus

- Kärkla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsiooni- või meditsiini-asutusesse eakatele ja puudega inimestele. Info: Pille Alevi, pille.alevi@hiiumaa.ee, tel. 505 5746 või 463 6094

Kärkla sadama saun

- 10. ja 24. septembril kell 13–15 meestele ja 15.30–18 naistele. Pileti hind on 2.30

JÄTKA HARIDUSTEED HIIUMAA GÜMNAASIUMI MITTESTATSIONAARSES ÕPPES!

Vastuvõtt 7.-8. klassini ja 10.-11. klassini toimub aastaringelt, 9. ja 12. klassile 20. jaanuarini. Õppetöö toimub kord nädalas esmaspäeviti kell 8.15–17.05.

Tule õppima, sest:

- õppida ei ole kunagi liiga hilja,
- haridus avab uksi,
- kvaliteetne haridus on lähemal, kui sa arvata oskad,
- meil on paindlik õpe ja individuaalne lähenemine.
- Tule õpi üksikuid õppeaineid ja soorita kevadel lõpuksamid.

Täpsem info aadressil kantslei@hiig.edu.ee või aadressilt kylljesmin@hiig.edu.ee, tel 513 6269. Lisainfo www.hiig.edu.ee

HIIUMAA SOTSIAALKESKUS

Kõrgessaare päevakeskuses

- Alates 3. oktoobrist esmaspäeviti kl 15–16 tervisevõimlemisring.
- Alates 27. septembrist teisipäeviti kl 15.15–16.15 istumistantsuring.
- Alates 21. septembrist kolmapäeviti kl 13–14.30 seeniortantsuring.
- Alates 21. septembrist kolmapäeviti kl 14.30–15.30 line-tantsuring.
- Alates 29. septembrist neljapäeviti kl 15.15–16.15 tugi-ooliteatriring.
- T, 6. septembril kl 13–14.30 kino tuleb külla: päevakeskuse saalis film “Apteeker Melchior. Viirastus”, pileti 6 eurot.
- R, 16. septembril kl 13 koosviibimine. Transport: 12.15 Rootsi, Pihla, 12.30 Lauka, Viskoosa.
- K, 7. septembril alates kl 12 ja neljapäeval, 8. septembril alates kl 9 massaažiteenus. Järgmised teenusepäävad on 12. ja 13. oktoober. Eelnev registreerimine Si-ridi tel 529 7429.
- K, 14. septembril alates kl 8.30 pediküüriteenus. KOHAD TÄIS! Järgmine pediküüriteenuse päev on teisipäeval, 11. oktoobril. Eelnev registreerimine Eve Heinmaa tel 516 3126.
- T, 13. septembril alates kl 8 juuksur. Eelnev registreerimine Sirje Vaku tel 5666 2317.
- 23. septembril väljasõit Käina ujulasse, ujulas viibimine kl 12–14: vesivõimlemine kl 12.30 (juhendaja Helin Kääramees), jõusaali kasutamine. Osalustasu 5.50. Transport: 11.05 Kõrgessaare, Lauka, 11.10 Viskoosa, 11.30 Kärkla. Lisainfo ja transpordivajaduse teatamine Katrini tel 5333 9472.
- T, 4. oktoobril kl 10–12 kokkamine eakatega. Kõrgessaare päevakeskuses saab pesta pesu ja käia duši all, eelnevalt kokku leppida Inna tel 504 2292.
- Kolmapäeviti ja reedeti kl 10–14 on võimalus Tervise-majas saunas käia, kehtib tunni hind 5 eurot. Leiliruum mahutab kuni kolm inimest. Eraldi saunaruum nii meestele kui naistele. Sauna kasutamiseks eelnevalt kindlasti kokku leppida Artur Valk tel 505 5732.

Omastehooldus

- 9.–10. septembril bussireis Palmse mõis-Viitna-Vallaste-Kuremäe klooster. Õõbimine Nelijärve puhkekeskuses. 10. septembril Jäned laad, seejärel koju. Täpsem info tel 5308 1035.

Polgu võimla oksjonil

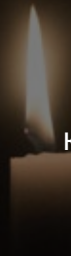
Kärkla osavald müüb elektroonilisel enampakkumisel alghinnaga 38 000 eurot kinnistu Kärkla linnas Leigri väljak 11: katastritunnus 37101:010:0048, pindala 7606 m², sihtotstarve ühiskondlike ehitiste maa. Kinnistul asub võimla-katlamaja ehitusaluse pinnaga 678 m². Hoones on olemas vesi ja kanalisatsioon ning elektriliitumine 3x380V, peakaitsme suurus 80A. Hoone ehitisregistri kood on 115006538. Esmase kasutuselevõtu aasta 1981. Võõrandatava varaga tutvumine kontaktisiku Martin Lauri telefonil 5451 6979 või martin.lauri@hiiumaa.ee. Osta.ee oksjon lõppeb 6. septembri keskpäeval.

1. september Kärkla põhikoolis

Kärkla põhikool alustab uut kooliaastat 1. septembril. Kell 10 algab Kärkla põhikooli ja Hiiumaa gümnaasiumi ühine rongkäik algusega Kärkla keskväljakult. Linnapargis toimub kooliaasta avaaktus, millele järgnevad klassijuhataja tunnid. Õpilastel palume rongkäiguks koguneda Pritsumaja parklasse kell 9.45. 1. ja 9. klasside õpilastel koguneda koolimaja ette kella 9.30. Ootame vallarahvast kaasa elama – tervitame ühiselt uut kooliaastat!

KÄRDLA PÕHIKOOI PERE

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

LAHKUNUD:

- EEDI KULI
- AAVO AASVEE
- ARVO MALLING
- JAAN RIIL
- VALENTIN SANDER
- ALFRED KARHU
- REIN TUBALA
- TOIVO SINILAI
- HALDUR PAAT
- VELLO VILT
- PEETER KOORT
- VEIGO VOLENS
- KAIT HOLTSMANN
- MARGUS PIRK
- HELMİ VAHTRA
- URVE HINNO
- SILVI SINGI
- LEILI-HELVE VÄLJAS
- ANNE KIBUSPUU
- AINO LOOS
- LILJA HARUSOO
- PILLE VALDMANN
- MEERI ROOSILEHT

Keskkonnapäev 16. septembril

Oled 16. septembril oodatud Kärddlasse põnevale ja meeleolukale Keskkonnapäevale!

Kavas on õpetlikud ja tore-dad tegevused lastele ja noor-tele ning loengud ja arutelud energeetika teemal kõigile hu-vilistele. Lisaks saad teada, kui-das oma kodus majapidami-ses säästlikumalt ja nutikamalt toimetada ning energia tarbi-mist kontrollida.

Sündmus toimub valdavalt Kärddla kultuurimajas ja Kes-kväljakul ning on kõigile osale-jatele tasuta.

Algusega kell 10 on kavas:

- Taaskasutuse õpetus pi-sematele. Jääk ja Praak MTÜ biojäätmete liigiti kogumise ja käitlemise töötuba. Mari-liis Maasik. Külla tuleb lustlik

ja kaasahaarav Teadusbuss. Ekskursioon Kärddla Veevärki.

Alates kl 12 oled oodatud kuulama huvitavaid ettekan-deid ja arutelusid Kärddla kul-tuurimaja kinosali.

Külla tulevad:

- Taltechit teadur Toomas Vai-mann,
- Elektri Levi juht Mihkel Härm,
- Tartu Ülikooli teadur Mee-lis Härmas,
- Majandus- ja kommunikatiooniministeeriumi energee-tikaosakonna juht Jaanus Uiga,
- Enefit Greeni tuuleenergia valdkonnajuht Lauri Ulm,
- Nordica tütarfirma Xfly kommunikatsioonijuht Too-mas Uibo.

Huvitavaid tutvumisi ja te-gevusi leiab ka keskväljakult. Päeva juhhib Kristo Elijas.

Õhtune programm:

- Vähem segadust ja stressi, rohkem aega, et nautida! Kül-la tuleb Mari-Ann Lumeste, Korrastuskunsti looja ja esime-ne KonMari konsultant Eestis.
- Kinosaalis Fred Jüssi film „Olemise ilu“ kõigile huvilis-tele.
- Pane kõik oma küsimused energia teemal valmis ja koh-tume 16. septembril Kärddlas keskkonnapäeval!
- Keskkonnapäeva läbi-viimist toetavad EUROPE DIRECT Hiiumaa kontaktpunkt ning Keskkonnainves-teeringute Keskus.

NÄITUSED

KÄRDLA KULTUURIKESKUS

Pritsunaised, avatud 30. au-gustini.

Katri Smitt „Krigale-kurr“, avamine 30. augustil kl 16, ava-tud 30. septembrini. Akvarel-li ja tindipliatsiga loodud mi-niatuursed maailmad. Lisainfo kultuur.hiiumaa.ee, tel 5300 3234. Avatud augustis E-R kl 10-16, septembris E-R 10-18.

NELJA NURGA GALERI

Hiiumaa ja Hiiumaaga seotud loojate suvenäitus „Võta üks ja viis teist“ kuni 27. augustini. Reedel, 2. septembril kell 16 avatakse **Marju Bormeistri ja Kerstin Rei akvarellide näitus „Kohtumine 9 meetril“**. Galerii on sügisel avatud R-L kell 11-15. Rohkem infot FB #neljanurga.

SUUREMÕISA LOSS

E. von Ungern-Sternbergi pliatsisjoonistused. Fotokonkursi „Minu Suu-remõisa“ näitus. Tiina Katteli fotonäitus „Fotoretked kodusaarel“. Septembris loss avatud E-R kl 9-16 ja Vananaistesuve üri-tuste ajal. Muul ajal lepi kok-ku: külastusjuht Ingrid Saar-nak, tel 515 8381.

TAHKUNA TULETORN

Six'i isiknäitus „Kapsel“, ühis-konda peegeldav valgus-skulp-tuur, avatud kuni 17. septemb-rini, T-P kl 10-19.

HIIUMAA MUUSEUMID PIKAS MAJAS:

Püsinäitus „LAPSEPÕLVES...“. Näitus „KOER ARHIIVIS. KOER MUUSEUMIS“.

Lepo Mikko maalinäitus: „Väljendusjõud värvides“.

VEEBINÄITUSED lehel muuseum.hiiumaa.ee

„Vaimne pärand Hiiumaa toodetes“.

„Nähtamatu juubilar – Kärddla kalevivabrik 190“.

KASSARI MUUSEUMIMAJA

Näitus „Elu saarel. Tuli, vesi, õhk, maa“

Näitus heidab pilgu hiidlaste elu argipäeva nähtustele ja sündmustele ning olulistele pöördpunktidele saare aja-loos läbi nelja ürgelamenti: TULI, VESI, ÕHK, MAA. Kõigile teadmishimulistele suurtele ja väikestele on avatud „4 elemendi õmbluskoda“, kus saab katsete käigus ise proo-vida ürgelementide (tuli, vesi, õhk, maa) toimimist erineva-tes olukordades.

Kappide avahoidla

Varahoidlaks muudetud näi-tuseruumis saab näha toidu ehk piimakappe, seinakappe, pesu- ja tööriistakappe, riide- ja puhvetkappe, aga ka kaalu-kappi, lasteaiakappi, kummu-tit ja krahvi öökappi.

MUUSEUMIMAJAD ON AVA-TUD:

- Pikk Maja, Kassari muu-seumimaja iga päev kl 10-18. Alates 1. oktoobrist E-R 10.00-17.00; L 10.00-15.00.
- Rudolf Tobiase majamuu-

seum ja Mihkli talumuuseum on avatud etetellimisel!

○ Muuseumidelahetolekuae-gadel on avatud ka muuseu-mipoed ja Pikas majas laste mängutuba.

○ Lisainfo: +372 463 2091 või info@hiiumaamuuseum.ee, muuseum.hiiumaa.ee

Vaata ka siinsamas lehel sünd-muste kalendrit!

TUULETORN

Septembris vaadeldav galerii alal näitus „**Kõvakivi pehmus: Aado Algvere ehtekunst**“ . Näi-tusel saab näha Kärddla linna-pea ametiraha ja valikut auto-ri medalitest ja märkidest. Eh-tenäitust täiendab fotonäitus, kushiiu naised kannavad Aado Algvere ehteid Kerttu Kruus-la fotodel.

1. septembril Tuuletorni Koh-vikus Ruudi esimese kooli-päeva erimenüü ja esimesse klassi minejatele tasuta jäät-isekokteil.

1.-30. septembril Vananaiste-suvel on Tuuletornis 50+ nais-tele Expo pilet 50% soodsam ja tasuta saab tulla vaatama eh-tenäitust. Kohvik Ruudis pa-kume vananaiste suve puhul sügist: Hiiumaa õuntest teh-tud õunakooki.

11. septembril on vanavane-mate päev. Ekspositsiooni kü-lastamine vanavanematele 50% soodsamalt (3,50). Kohvik Ruudi pakub lapselapsega kü-lastajatest vanavanematele er-gutuseks tassi kohvi omal vali-kul täitsa ilma rahata.

SÜNDMUSED

AUGUST

R, 26. augustil

- **Kl 10.15–17** suvine laagri-päev 8-14aastastele Hiiumaa spordikeskuses.
- **Kl 13** Hiiumaa meistrivõist-lused tennises segapaaris-mängus Turu 7 tenniseväl-jakutel Kärddlas. Lisainfo tel 5330 3832.
- **Kl 16** Kõrgessaare aren-gustrateegia avalik kaasamis-koosolek RMK Ristna külas-tuskeskuses.
- **Kl 19** Kassari klassika: klas-sikakontsert Kassari kabelis.

L, 27. augustil

- **Kl 13** hülgevaatlusretk Kärddla sadamast.
- **Kl 18** õhtupalvus Taize lau-ludega Kassari kabelis.
- **Kl 19** muinastulede öö pikalaupäiknik Kärddla sada-mas, koha broneerimine tel 5666 2514.
- **Kl 19** muinastulede öö Jau-sarannas Karjamaa otsas, Jau-sa küla kokkusaamine ja pik-nik. Transpordivõimalus kü-laelanikele tel 503 1648.
- **Kl 20.30** muinastulede öö Orjaku sadamas, millele järg-neb retrodisko kl 21 saalima-jas, DJ Maier.
- Hiiumaa 61. karikavõist-lused orienteerumises Rist-nas. Lisainfo www.hok.ee. Hiiumaa meistrivõistlu-sed tennises segapaarismän-gus Turu 7 tenniseväljakutel Kärddlas. Lisainfo tel 5330 3832.

P, 28. augustil

- **Kl 9–10.30** Kundalini joo-ga avatud tund Kärddla Nu-kateatris.
- **Kl 12** hülgevaatlusretk Kärddla sadamast. Lisainfo www.tiitreisid.ee.
- **Kl 13** Saarte Karikas Moto-krossi III etapp Nurste kros-sirajal.
- **Kl 13** Eesti meistrivõistlu-sed jalgpallis II liiga 17 voor: FC Hiiumaa – Harju JK Laag-ri Kärddla staadionil.
- Hiiumaa 61. karikavõist-lused orienteerumises Rist-nas, lisainfo www.hok.ee
- Hiiumaa meistrivõist-lused tennises segapaaris-mängus Turu 7 tenniseväl-jakutel Kärddlas, lisainfo tel 5330 3832.
- Alustab kolmepäevane õpihuvilaager Hiiumaa las-tele (4.-6. klass) Põhja-Tooma puhkekülas. Lisainfo Seik-luspunkti FB lehel.

E, 29. augustil

- **Kl 9–15.30** Puhta ener-gia seminar hiiumaalastele ja kõigile huvilistele Kärdd-las vallamajas. Inglisekeel-setele esitlustele on eesti-keelne tõlge.

T, 30. augustil

- **Kl 10.30–17.45** alustab koolituskursus „Rohelise äri-tegevuse planeerimine (mik-ro)ettevõttes“, Hiiumaa Aren-duskeskuses. Lisainfo Hiiu-maa Arenduskeskuse lehel koolituste rubriigis.
- **Kl 16** Näituse „Krigale kurr“ (Katri Smitt) avami-ne Kärddla Kultuurikeskuses.

K, 31. augustil

- **kl 18.30** Dagö DG Coop Hiiumaa nädalamäng Käi-na discgolfi pargis.

SEPTEMBER

1.–30. septembril ürituste-sari Vananaistesuvi Hiiu-maal: www.vananaistesu-vi.ee.

N, 1. septembril

- **Kl 16** alustab Silent Mind-fulness Meditation & Yoga Retreat Hõbekala külalis-temajas.
- **Kl 17–19** orienteerumis-neljapäevak algusega Malvas-te karjääris.
- **Kl 19** Kassari Kultuurinel-japäevade 9. hooajalõpetami-ne Orjaku sadama külamajas. Esinevad Hiiumaa Pillisõpra-de Selts ja külalised. Tasuta.

tel 524 4820.

R, 2. septembril

- **Kl 17.30** Käina huvikooli avaaktus.
- **Kl 16** Kõrgessaare aren-gustrateegia avalik kaasa-miskoosolek Viscosa kultuu-ritehases.
- **Kl 17** Purjetamisvõistluse karikasarja Dago VIII etapp Kärddla sadamast.

L, 3. septembril

- **Kl 11.30** Hiiumaa 18. kü-lade päev ja Kuriste Haridus-seltsi 25. aastapäev Kuristes. Kl 10.30–12 jooksud, kl 12.30 päe-va ametlik avamine.
- **Kl 13** alustab kahepäeva-ne tantsu, sauna ja mudimi-se töötuba „Pihlad ja sõstrad“ Kassaris. Lisainfo: Hiiumaa Haldjad Facebooki leht.
- Hiiumaa Seiklusjooks Tah-kunas.

P, 4. septembril

- **Kl 10** hülgevaatlusretk Kärddla sadamast. Lisainfo www.tiitreisid.ee
- **Kl 12** lõbus teatrietendus „Piip ja Tuut teevees väikse suhkruga“ Viscosa kultuuri-tehases.
- **Kl 13** Vananaistesuve töö-tuba Suuremõisa lossis: „12 tooli lossis“. Juhendaja Sigrd Valter. Lisainfo www.vana-naistesuvi.ee.

K, 7. septembril

- **Kl 15** Hiiumaa ettevõtli-ke naiste kohtumisõhtu koh-vikus Baabad. Teemaks läbi-põlemine. Külla tuleb Liina Randmann, Tallinna Tehni-kaülikooli vanemlektor.
- **Kl 16** giidituur Lepo Mikko maalinäitusel „Väljendusjõud värvides“.
- **Kl 18.30** Dagö DG Coop Hiiumaa nädalamäng Käina discgolfi pargis.

N, 8. septembril

- **Kl 17–19** orienteerumisel-japäevak algusega Lauka koo-li juurest.
- **Kl 18** Pärdipäevad Kärddlas 2022: Pärt ja renessanss Kärdd-la kirikus. Eesti Filharmoonia Kammerkoor, dirigent Peter Phillips.
- **Kl 20** kinoõhtu Orjaku kü-lamajas: „Apteeker Melchi-or: Viirastus“. Lisainfo tel 524 4820.

R, 9. septembril

- **Kl 19** Kassari klassika: klas-sikakontsert Kassari kabelis.
- **Kl 20** vananaistesuve öö-retk bussiga: „Armastan Sind lossi ja tagasi“ algusega Tuu-letorni parklast Käinas Suu-remõisa lossi ja tagasi (Käi-na kirik, Putkaste mõis, Suu-remõisa loss) Helgi Põllo ja Sir-je Heinmaga: Lisainfo: www.vananaistesuvi.ee ja FB Va-nanaistesuvi.
- Alustab jahtklubi Dago mitmepäevane sügisregatt, Eesti karikasarja etapp ava-merepurjetamises.

L, 10. septembril

- Hiiumaa ratsaspordiklubi sügisvõistlus takistussõidus Soo-Oru tallis.

P, 11. septembril

- **Kl 10** hülgevaatlusretk Kärddla sadamast. Lisainfo www.tiitreisid.ee.
- Vananaistesuvi: Muku matkklubi seenematk Margit Soonega. Lisainfo muku-matk.ee ja www.vananaiste-suvi.ee.

N, 15. septembril

- **Kl 17–19** Orienteerumis-neljapäevak algusega Malvas-te karjääris.
- **Kl 19** Kassari Kultuurinel-japäevade 9. hooajalõpetami-ne Orjaku sadama külamajas. Esinevad Hiiumaa Pillisõpra-de Selts ja külalised. Tasuta.

Info tel 524 4820.

- Alustab kolmepäevane koolitus „Ettevalmistus ran-nakaluri 4. taseme kutseek-samiks“. Lisainfo hak.edu.ee.

R, 16. septembril

- **Kl 17.30** purjetamisvõistlu-se karikasarja Dago IX etapp Kärddla sadamast.
- **Kl 19** Eesti meistrivõistlu-sed jalgpallis II liiga 19 voor: FC Hiiumaa – Tallinna FC Flora Hiiumaa spordikesku-se kunstmurul.
- **Kl 20** Vananaistesuve öö-retk bussiga: „Armastan Sind Paradiisi ja tagasi“ algusega Pritsumaja parklast Kärddlas Tõnu Õnnepalu „Paradiis“ radadel Kalestes Helgi Põllo ja Karin Poolaga. Lisainfo: www.vananaistesuvi.ee.

L, 17. septembril

- **Kl 13** Vananaistesuve lossi-tuur Suuremõisa lossis. Regist-reerimine ja lisainfo – Ingrid Saarnak, tel 515 8381 või ing-rid@hak.edu.ee.
- Vananaiste saun Mihkli Talumuuseumis. Lisainfo: muu-seum.hiiumaa.ee.
- Hiidlaste sügislaad Kärddla keskväljakul.
- Palade loodushariduskes-kuse seenenäitus Kärddla kesk-väljakul.

P, 18. septembril

- **Kl 10** hülgevaatlusretk Kärddla sadamast. Lisainfo www.tiitreisid.ee.

K, 21. septembril

- **Kl 18.30** Dagö DG Coop Hiiumaa nädalamäng Käina discgolfi pargis.

N, 22. septembril

- **Kl 17–19** orienteerumis-neljapäevak Kärddla villalao juures.

R, 23. septembril

- „Oh Kärddla, oh kõrtsid...“ te-maatiline giidituur Kärddlas, li-sainfo muuseum.hiiumaa.ee.

L, 24. septembril

- **Kl 13** Vananaistesuve lossi-tuur Suuremõisa lossis. Regist-reerimine ja lisainfo – Ingrid Saarnak, tel 515 8381 või ing-rid@hak.edu.ee.
- Külaseeltsi MUHV sügislaad Valgu seltsimaja juures.

P, 25. septembril

- **Kl 10** hülgevaatlusretk Kärddla sadamast, www.tiit-reisid.ee.
- **Kl 13** Vananaistesuve töö-tuba „Ideaalset mõrad“ Dag-gei Haus külalistemajas. Jaa-pani Kintsugi tehnikat juhen-dab Sigrd Valter.

K, 28. septembril

- **Kl 18.30** Dagö DG Coop Hiiumaa nädalamäng Käina discgolfi pargis.

N, 29. septembril

- **Kl 18** Elizabeth Davidson-Blythe & Daniel Quayle (USA/Man) ja ans Mandotrio (EST) sügistuuri kontsert Kärddla kul-tuurikeskuses. Avatud koh-vik pool tundi enne algust ja vahea-jal.

L, 1. oktoobril

- Tahkuna maastikujoos.
- Rahvusvahelise muusika-päeva kontsert Kärddla kirikus.

P, 2. oktoobril

- Eesti meistrivõistlus jalgpallis II liiga 21 voor: FC Hiiumaa – Paide LM III Hiiumaa spordikeskuse kunstmurul.

T, 4. oktoobril

- **Kl 18** „Ave Alavainu 80–pü-hendusega Avelt hiidlastele ja hiidlastelt Avele“ Kärddla kul-tuurikeskuses.

- Kinokava vaata hiiumaa-kino.ee

Hiiumaa Teataja, Hiiumaa valla väljaanne
Toimetajad: Kärolyn Kivistik,
Liina Siniveer, tel 5386 7606
Kujundus ja küljendus: MK Meedia OÜ
Trüükikoda: Printall
Hiiumaa Teataja ilmub kuu viimasel reedel.
Info ja teated järgmise kuu lehte on oodatud
eelneva kuu 15. kuupäevaks info@hiiumaa.ee.